

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	Název školy: Základní škola Heřmanice u Oder okres Nový Jičín, příspěvková organizace
	Autor: Mgr. Kamil Moravec
	Název: VY_32_INOVACE_02_07_HERMANICE VII. MORAVEC
	Téma: HEŘMANICE U ODER VII. - pracovní listy
	Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3078

Anotace:

- **HEŘMANICE U ODER VII. – pracovní listy**
- **Ověření ve výuce:** 12.11.2012
- **Předmět:** Člověk a jeho svět
- **Ročník:** 2.
- **Anotace:** tento DUM názorně a nenásilně, metodou analýzy a syntézy ověřuje, jak si učební látku žáci zapamatovali a jak probranému učivu porozuměli, dále rozšiřuje slovní zásobu žáků, přiměřeně věku a postupem od obecného ke konkrétnímu se snaží fixovat základní informace o přečteném, viděném, poslouchaném apod. Děti pracují s informacemi souvisejícími s tématem Heřmanice u Oder daty a obrázky z internetu. Pedagog může využít mezipředmětového vztahu s předměty český jazyk (psaní, sloh, mluvnice), matematika, hudební výchova, výtvarná výchova a pracovní činnosti.
- Přidanou hodnotou aktivity je aktivní práce s PC (ovládání klávesnice, myši, sluchátek, webkamery atd.) a interaktivní tabulí, rozšiřování kompetencí využívání operačního programu Microsoft Office (práce s textem, obrázkem, tabulkou, klipartem, malování apod.) a bezpečná orientace v kyberprostoru.
- DUM jsme využívali jako jednu z atraktivních aktivit zážitkových dnů, kdy se žáci v projektovém vyučování monotematicky věnovali např. kulturním památkám, přírodním zajímavostem apod..
- V rámci práce s DUMy děti uskutečnily výlety, výstavy, besedy, realizovaly návštěvu fary, kaplí, kostelů, knihovny a ilustrace použijeme pro účast ve výtvarných soutěžích.

Pokus se vybrat správné odpovědi na kontrolní testovou otázku „Proč aleje vysazujeme?“.

- a) ...abychom zameškali školu
- b) ...aby tam poutníci a zvířata našla stín a možnost občerstvit se sladkými plody
- c) ...abychom zvířátkům zajistili obživu a úkryt a díky aleji tu bude krásněji
- d) ...aby naši ptačí kamarádi měli kde hnízdit
- e) ...alej ptákům nedovolí v krajině zabloudit
- f) ...výsadbou aleje snížíme účinky větrné a vodní eroze

Vyřeš obrázkové rébusy s pomocí nápovědy.

(nápověda: tulipán, sedmikráska, kosatec, petrklíč)

Citace: Ilustrace: Kliparty MS Office

Vytiskni si mapu Heřmanic u Oder a pokus se vyznačit místa výsadby alejí. Připrav si pro kamarády prezentaci o výsadbě aleje v programu PowerPoint a pokus se věty seřadit ve správném pořadí.

Na závěr jsme stromek ještě upevnili k trojnožce, aby nám ho srnci při vytloukání parůžků neodřeli a nepolámali.

Kmínek stromu jsme obalili jutou, aby v mrazu nepopraskala kůra a strom nezahynul.

Nejdříve jsme museli vykopat krumpáčem, motykou a rýčem díru.

Dospělák Petr nám pomohl zkompletovat a zatlouct do země dřevěnou trojnožku, aby se ovocnan ve větru nebo zasypán sněhem nezlomil.

Oborně ostříhaný strom jsme ponořili do díry, zahrnuli hlínou, půdu ušlapali a stromek zalili.

Ve volné krajině je nutné stromek pečlivě obalit pletivem proti okusu zajíci a srnami.

Vyřeš obrázkové rébusy s pomocí nápovědy.

(nápověda: babička, autor, kostlivec, víra, záhada, kostel)

Citace: Ilustrace: Kliparty MS Office

S učitelem a spolužáky zorganizuj expedici, jejímž cílem bude mapování drobných sakrálních staveb blízkého okolí školy např. kostelů, kapliček, božích muk, křížů apod. Poznatky publikuj na nástěnce.

Nápověda a vysvětlivky: Drobné sakrální stavby - kapličky, boží muka, kříže, sochy svatých – byly a jsou projevem **lidové zbožnosti**. Jejich **posláním** bylo uspokojování každodenních náboženských potřeb lidí. Drobnou sakrální architekturu naši zbožní předci stavěli na svých pozemcích především ke slávě Boží a proto, aby vybízela je samé nebo i kolemjdoucí k pozdvihnutí mysli k Bohu, k modlitbě. Většinou se stala podnětem ke stavbě nějaká konkrétní událost ze života (poděkování za uzdravení, památka na zemřelou osobu, vzpomínka na neštěstí, připomenutí živelné pohromy apod.). **Kostel** byl určen nedělím a svátkům, **kříž** k modlitbě při práci na poli. **Kapličky** byly cílem procesí v prosebné dny, konaly se zde liturgické obřady spojené se svátky jejich patronů. Jako následně získaná pak byla jejich funkce orientační, stavěly se na křižovatkách, v zákrutách cest, na návrších, na okrajích vesnic, u studánek. **Autory** této skromné architektury byli většinou venkovští zedníci, samouci a prostí lidé. Většina těchto stavbiček pochází z 18. a 19. století a dosti často je spatříme v souznění s mohutnými stromy (zasazenými podle zvyku současně s dostavbou kapličky). **Lidovou zbožnost v českém jazyce 21. století** můžeme vysledovat v pozdravu nebo poděkování našich babiček a dědečků. Posbírané slovní obraty zní přirozeně a upřímně, ale uslyšíme je už jen na venkově, např.: „...*pochválen buď Pan Ježíš Kristus*“, „...*s Pánem Bohem*“, „...*Pán Bůh s vámi*“, „...*pozdrav Pán Bůh*“, „...*zaplat' Pán Bůh*“, „...*Pán Bůh vás ochraňuj*“, „...*pomáhej Pán Bůh*“, až po drobné fráze typu: „...*at'*

při vás stojí všichni svatí“, „...Pán Bůh vám to oplatí na dětech“, „...Pán Bůh s námi a zlé pryč“, „...byla to Boží prozřetelnost“, „...host do domu, Bůh do domu“. Kdyby laskavý čtenář slyšel nějakou námi opomenutou frází, rádi ji pro další generace milovníků mateřského jazyka zaznamenáme.

Svámi slovy nebo pomocí příběhu vysvětlí kamarádům slovní obraty.

„...co tu stojíš jako svatý za dědinou...“, „...už je na pravdě Boží...“

Vyřeš s pomocí nápovědy hravé slovní hříčky.

HEŘMAN + ICE =

VÉČKO – ČKO + SKA =

VÍT + OVKA =

KAMENOLOM – OLOM + KA =

(nápověda: Kamenka, Vítovka, Véska, Heřmanice)

Zmapuj drobné sakrální stavby v Kamence např. kapličky, boží muka, kříže apod. (požádej o pomoc

PhDr. Zdeňka Orlitu, Ph.D.), plánek Kamenky nalezněš v *Poodří 4/2006* na str. 44.

Dřevěný jetelový kříž vlevo u silnice od Vésky, **pískovcový jehlančitý kříž manželů Eichlerových** z roku 1929 v obci před výměnkem čp. 60, **mramorový jehlančitý kříž Josefa Malchera** z roku 1899 za humny u polní cesty na zelené turistické značce směrem do Heřmáněk, **mramorový latinský kříž** z roku 1917 v polích u Černického rybníčku, **mramorový latinský kříž** v zahradě před čp. 11 u silnice uprostřed obce naproti restaurace, **latinský kříž manželů Schenkových** z roku 1896 u kaple Nejsvětější Trojice, **latinský kamenný kříž manželů Tenglerových** z roku 1883 vlevo u okresní silnice na Vítkov za vesnicí mezi dvěma jasany, **mramorový jehlančitý kříž** z roku 1912 vpravo za vesnicí směrem na Vítkov u spojovací polní cesty do Nového Vrbna, **dřevěný latinský kříž** z roku 1997 vpravo u polní cesty (zelená značka směr Dolejší Kunčice), **mramorový latinský kříž** vlevo u polní cesty za obcí v údolí Kamenného potoka, **kamenný kříž** z roku 1912 u transformátoru pod kaplí u čp. 6.

S kamarády adoptuj boží muka, která nechal roku 1860 na trojmezí Véska, Heřmanice, Kamenka postavit Franz Lowag (namalujte podmalby zemských patronů a zavěste je do výklenků).